

LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISINGUMO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 30, 01104 Vilnius,
mob. tel. +370 600 38 904, el. p. rastine@tm.lt, <https://tm.lrv.lt>
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188604955

Lietuvos Respublikos ekonomikos ir
inovacijų ministerijai

2024-03- Nr.
Į 2024-02-27 Nr. 3-752

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTO

Pagal kompetenciją išnagrinėję derinimui pateiktą [Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl įgaliojimų suteikimo įgyvendinant Lietuvos Respublikos smulkiojo ir vidutinio verslo plėtros įstatymą“ projektą](#) (toliau – Nutarimo projektas), teikiame šias pastabas ir pasiūlymus:

1. Nutarimo projekto preambulėje vietoje nuorodos į Lietuvos Respublikos smulkiojo ir vidutinio verslo plėtros įstatymo (2023 m. gruodžio 14 d. įstatymo Nr. XIV-2375 redakcija) (toliau – Įstatymas) 3 str. 4 d. nukreiptina tik į šios dalies 1 p., nes tik jame kalbama apie Lietuvos Respublikos Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatytą pelno dalį, naudojamą socialiniam ir (ar) aplinkosauginiam poveikiui kurti.

2. Nutarimo projekto 1 p. nurodytą teisės aktą priimti įgaliojama Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerija kartu su Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija ir Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija. Ši Nutarimo projekto 1 p. nuostatos dalis įvertintina keliais aspektais:

2.1. Siekiant siūlomo reguliavimo pagrįstumo, Nutarimo projekto lydraštyje plačiau pagrįstina, kodėl įsigaliosiančiose Įstatymo 3 str. 4 d. 1 p. ir 3 str. 5 d. nurodytų teisės aktų rengime turi dalyvauti visos minėtos ministerijos (pvz. įvardijant konkrečias ministrams pavestas valdymo sritis, kurios susijusios su minėtų įgyvendinamųjų teisės aktų rengimu).

2.2. Be to, lydraštyje nurodant, ką apima socialinis verslas, minimos ir aplinkos ministrui, švietimo, mokslo ir sporto ministrui bei sveikatos apsaugos ministrui pavestos valdymo sritys¹. Kadangi tokiu atveju lieka neaišku, kodėl Nutarimo projekto 1 p. šiems ministrams (ministerijoms) pavedimas nėra formuluojamas, turi būti įvertintas poreikis Nutarimo projektu pavedimą formuluoti ir šiems ministrams (ministerijoms), jei tai tikslinga, arba atitinkamai tikslinamas lydraštis. Papildomai atkreipiame dėmesį, kad be Nutarimo projekte minimų ministerijų

¹ Lydraštyje nurodoma: „Socialinis verslas yra socialinės ekonomikos rinkos dalies subjektas, kuris veikia įvairiose srityse ir apima: <...> aplinkosaugą, <...> švietimą, sveikatos paslaugas, <...>.“

Nutarimo projektas derinimui Teisės aktų informacinėje sistemoje pateiktas tik Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijai, tačiau su Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerija bei Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija nėra derinamas. Jei Nutarimo projektas susijęs ir su šiemis ministrams pavestomis valdymo sritimis, Nutarimo projektas turi būti suderintas ir su šiomis ministerijomis.

2.3. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės įstatymo 26 str. 3 d. 5 p. ministrai priima ir pasirašo įsakymus. Atsižvelgiant į tai, Nutarimo projekto 1 p. turi būti tikslinamas juo įgaliojant ne ministerijas, o ministrą (ar ministrus).

2.4. Iš siūlomos Nutarimo projekto 1 p. formuluotės *kartu su* lieka iki galo neaišku, ar turima omenyje, jog turėtų būti priimamas vienas bendras kelių ministrų įsakymas, ar priimamas ekonomikos ir inovacijų ministro įsakymas turėtų būti tik derinamas su minėtomis ministerijomis²:

2.4.1. Jei siekiama, kad būtų priimtas kelių ministrų bendras įsakymas, Nutarimo projekto 1 p. formuluotė turėtų būti atitinkamai tikslinama. Be to, nors pagal Vyriausybės įstatymo 26 str. 3 d. 5 p. prireikus keli ministrai gali priimti bendrus įsakymus, įprastai bendras ministrų įsakymas rengiamas, kai numatomas teisinis reguliavimas yra susijęs su kelių (iki 3) ministrų valdymo sritimis³, o šiuo atveju Nutarimo projekto 1 p. bei lydraštyje nurodoma, jog įgyvendinamasis teisės aktas susijęs bent su 4 ministrams pavestomis valdymo sritimis. Jei įgyvendinamieji teisės aktai susiję su daugiau nei 3 ministrams pavestomis valdymo sritimis, Teisingumo ministerijos nuomone, įgyvendinamuosius teisės aktus turėtų priimti Vyriausybė.

2.4.2. Visgi, jei siekiama įgalioti tik ekonomikos ir inovacijų ministrą, o su kitomis ministerijomis rengiamo teisės akto projektas turėtų būti tik derinamas, formuluotė taip pat turėtų būti tikslinama tai aiškiai ir nurodant.

3. Nutarimo projekto 1 p. taip pat nurodoma, jog įgaliojama „iki Įstatymo įsigaliojimo datos t. y. iki 2024 m. birželio 1 d., atnaujinti Socialinio verslo koncepciją, patvirtintą Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2015 m. balandžio 3 d. įsakymu Nr. 4-207 „Dėl Socialinio verslo koncepcijos patvirtinimo“, (toliau – Koncepcija)“. Pirma, Nutarimo projekto 1 p. (bei lydraštyje) nurodytas terminas neatitinka nurodyto 2023 m. gruodžio 14 d. Lietuvos Respublikos smulkiojo ir vidutinio verslo plėtros įstatymo Nr. VIII-935 2, 3 ir 4 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIV-2375 (toliau - Įstatymas Nr. XIV-2375) 4 str. 2 d., kurioje nurodytas terminas – 2024 m. gegužės 31 d. Antra, kadangi Įstatymo Nr. XIV-2375 4 str. 2 d. jau yra nurodyta data, iki kurios turi būti priimti įgyvendinamieji teisės aktai, termino nurodymas Nutarimo projekto 1 p. yra perteklinis, jo atsisakytina.

4. Pagal įsigaliosiančias minėtas Įstatymo nuostatas Vyriausybė ar jos įgaliota institucija nustato pelno dalies naudojimą socialiniam ir (ar) aplinkosauginiam poveikiui kurti (3 str. 4 d. 1 p.) ir socialinio verslo statuso įgijimo ir netekimo tvarką, nepriklausomumo reikalavimus, skatinimo formas ir socialinio ir (ar) aplinkosauginio poveikio matavimo metodiką (Įstatymo 3 str. 5 d.). Nutarimo projekto 1 p. formuojamas pavedimas atnaujinti Koncepciją į ją įtraukiant socialinio verslo statuso įgijimo ir netekimo tvarką, nepriklausomumo reikalavimus, skatinimo formas ir socialinio ir aplinkosauginio poveikio matavimo metodiką, neatitinka minėtų Įstatymo nuostatų, kadangi Įstatyme kalbama apie konkrečių tvarkų, reikalavimų ir metodikos nustatymą. Be to,

² Lydraštyje nurodoma: „<...> manome, kad tikslinga įgalioti visas šias Ministerijas kartu atnaujinti Koncepciją <...>“.

³ Žr. Teisėkūros metodines rekomendacijas (nuoroda: <https://tm.lrv.lt/lt/veiklos-sritys-1/teisekuros-procesas/rekomendacijos/>).

Nutarimo projekto 1 p. nurodant tai, kas turėtų būti įtraukiama keičiant Konceptiją, įvardijami tik Įstatymo 3 str. 5 d. objektai, kurie iš esmės yra privalomo pobūdžio, sukuriantys elgesio taisykles, todėl neturėtų būti dėstomi tokiuose dokumentuose kaip Konceptija. Atsižvelgiant į tai, Nutarimo projekto 1 p. tikslintinas pagal Įstatymo formuluotes, nurodytas Nutarimo projekto preambulėje (atsisakant pavedimo keisti Konceptiją bei papildant ir Įstatymo 3 str. 4 d. 1 p. objektu). Jei Nutarimo projekto 1 p. visgi nėra siekiama įgalioti nustatyti pelno dalį, naudojamą socialiniam ir (ar) aplinkosauginiam poveikiui kurti, Nutarimo projekto preambulėje atsisakytina nuorodos į įsigaliosiančią Įstatymo 3 str. 4 d. (jos 1 p.). Tokiu atveju lydraštyje taip pat turėtų būti pateikiami argumentai, kodėl Nutarimo projektu nesiekama įgyvendinti įsigaliosiančio Įstatymo 3 str. 4 d. 1 p. (nustatys pati Vyriausybė, pvz., pakeisdama kitą, šiuo metu galiojantį, teisės aktą?), nurodant, ar nuo to nedidės Vyriausybės priimamų nutarimų skaičius (jei didės, poreikis priimti atskirą nutarimą turėtų būti išsamiai motyvuotas lydraštyje) ir kada planuojama šią Įstatymo nuostatą įgyvendinti. Visgi, atkreipiame dėmesį, kad siekiant teisėkūros ekonomiškumo bei sistemiškumo, visi įgyvendinamieji teisės aktai, priimami vieno subjekto, turėtų būti rengiami ir priimami kartu, jie turi apimti visas įgyvendinti privalomas įstatymines nuostatas. Vertinant šią pastabą prašome atkreipti dėmesį ir į tai.

5. Nutarimo projekto 2 p. formuluojamas pavedimas ekonomikos ir inovacijų ministrui koordinuoti Konceptijos įgyvendinimą. Kadangi lieka neaišku, koku tikslu formuojamas toks pavedimas, šios nuostatos poreikis turėtų būti pagrįstas lydraštyje.

6. Teisės technikos ir redakcinės pastabos dėl Nutarimo projekto rengėjams perduotos darbo tvarka.

Teisingumo ministrė

Ewelina Dobrowolska